

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

4^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 8 Αυγούστου 2022, με την εξής σύνθεση: Μαργαρίτα Κανάβα Πρόεδρος, Μαρία Μανδράκη Εισηγήτρια και Γερασιμούλα Μαρία Δρακονταειδή, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 29.06.2022 (ημερομηνία κατάθεσης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ) με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) – ΕΑΔΗΣΥ 927/29.06.2022 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στο ..., στο ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της ...(...) και δη κατά της με αριθμ. 404/2022 απόφασης της Περιφέρειας ... (Απόσπασμα του Πρακτικού αριθ. 22/2022 Συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας ...) με Θέμα: Εισήγηση για την έγκριση του Πρακτικού Ι του ηλεκτρονικού διαγωνισμού του υποέργου: «...»), έργο: «...», προϋπολογισμού 1.491.935,48€ πλέον Φ.Π.Α., με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, όπως τούτη η απόφαση εκδόθηκε στο πλαίσιο διαγωνισμού που η ως άνω αναθέτουσα αρχή προκήρυξε διά της με ΑΔΑΜ στο ΚΗΜΔΗΣ ... διακήρυξής της και με α/α συστήματος στο ΕΣΗΔΗΣ ..., για τους ειδικότερους λόγους που αναφέρονται στην εν λόγω προσφυγή.

Του παρεμβαίνοντος «...» που εδρεύει στην ..., επί της οδού ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, ο οποίος άσκησε την από 10.07.2022 (ημερομηνία ανάρτησης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ) Παρέμβασή του, επί σκοπώ διατήρησης της προσβαλλόμενης πράξης και απόρριψης της προκείμενης προσφυγής.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Μαρία Μανδράκη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα,

σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της εξεταζόμενης Προσφυγής καταβλήθηκε, πληρώθηκε και δεσμεύτηκε ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό ..., εκδοθέν για τον φορέα Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. (πρώην Α.Ε.Π.Π.), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ.39/2017, ποσού 7.459,68€, που είναι το κατά νόμον αναλογούν ποσό παραβόλου, δοθέντος ότι το ύψος του παραβόλου υπολογίζεται επί ποσοστού 0,5% της προϋπολογισθείσας δαπάνης της υπό ανάθεση σύμβασης, άνευ ΦΠΑ, που εν προκειμένω ανέρχεται σε 1.491.935,48€.

2. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του κύριου αντικειμένου του, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της υπόψη σύμβασης, καθώς και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, συναφώς και του Ν. 4412/2016 (άρ. 6 παρ.1, 61 παρ.1 Ν. 4412/2016). Συνακόλουθα, η κρινομένη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ως άνω νόμου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 345 παρ. 1 και την περ. γ' της παρ. 7 του άρθρου 379 αυτού, ως ισχύει, η δε Αρχή ενώπιον της οποίας ασκείται η προδικαστική προσφυγή είναι αρμόδια για την εξέτασή της. Προσέτι, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή παραδεκτώς ασκήθηκε με την χρήση του τυποποιημένου εντύπου (άρ. 362 παρ. 2 Ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2, Παράρτημα Ι του Π.Δ. 39/2017) και κοινοποιήθηκε στην Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αυθημερόν της ανάρτησής της στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 καθώς και την παρ. 1 εδ. α' του άρθρου 4 και την παρ. 2 του άρθρου 8 του Π.Δ. 39/2017.

3. Επειδή, όπως προκύπτει από τα μηνύματα που έχουν αναρτηθεί μέσω του συνδέσμου «Επικοινωνία» στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. (με α/α συστήματος ...), η προσφυγή ασκήθηκε εμπρόθεσμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 361 παρ. 1 περ. α' του Ν. 4412/2016 και 4 παρ.1 περ.α' του Π.Δ.39/2017, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες από την αναθέτουσα αρχή, στις 20.06.2022, η δε προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ στις 29.06.2022, ήτοι εντός της προβλεπόμενης

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

στις ως άνω διατάξεις αποκλειστικής δεκαήμερης προθεσμίας για την άσκησή της. Επέκεινα, εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώ κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 7 του Π.Δ. 39/2017 και του άρθρου 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 ασκεί την Παρέμβασή του, ο ανωτέρω διαγωνιζόμενος, ο οποίος εν προκειμένω είναι πρώτος στη σειρά μειοδοσίας, επομένως μετ' εννόμου συμφέροντος επιδιώκει, διά της παρέμβασης του, την απόρριψη της εξεταζόμενης προσφυγής και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλομένης πράξης, δυνάμει της οποίας αναδεικνύεται προσωρινός ανάδοχος του υπό ανάθεση έργου. Επιπροσθέτως, η εξεταζόμενη προσφυγή κοινοποιήθηκε στον παρεμβαίνοντα από την αναθέτουσα αρχή, μέσω του συνδέσμου «Επικοινωνία» στο δικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, στις 30.06.2022 και άσκησε την Παρέμβασή του, στις 10.07.2022, επομένως παραδεκτώ και εμπροθέσμως, εντός της νόμιμης αποκλειστικής δεκαήμερης προθεσμίας, αρχόμενης από την κοινοποίηση της προσφυγής. Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή, διά του με αριθμ. πρωτ. 195469/2030/13.07.2022 διαβιβαστικού εγγράφου της, αποστέλλει την έκθεση απόψεων της, αναρτώντας το σχετικό έγγραφο στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, στις 13.07.2022, προς γνώση όλων, παραδεκτώ και εμπροθέσμως. Ετέρωθεν, η προσφεύγουσα καταθέτει, παραδεκτώ και εμπροθέσμως, στις 18.07.2022, το Υπόμνημα της, επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, αναρτώντας το σχετικό έγγραφο στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ.

4. Επειδή, η προσφεύγουσα εταιρεία που συμμετείχε στην υπόψη διαγωνιστική διαδικασία και υπέβαλε προσφορά, η οποία και έγινε αποδεκτή διά της προσβαλλομένης, με πρόδηλο, άμεσο και ενεστώς έννομο συμφέρον στρέφεται διά της εξεταζόμενης προσφυγής της κατά της εν λόγω απόφασης, ισχυριζόμενη ότι η προσφορά του αναδειχθέντος προσωρινού αναδόχου και ώδε παρεμβαίνοντος έπρεπε να είχε απορριφθεί από την αναθέτουσα αρχή και επομένως να είχε αναδειχθεί η ίδια προσωρινή ανάδοχος, ούσα η επόμενη στη σειρά κατάταξης/ μειοδοσίας, μετά τον παρεμβαίνοντα. Υποστηρίζει ειδικότερα η προσφεύγουσα ότι η προσφορά του οικονομικού φορέα «...» εμφορείται από ουσιώδεις πλημμέλειες, μη επιδεχόμενες καλύψεως/διευκρινίσεως, κατ' άρθρο 102 του Ν.4412/2016, οι οποίες

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

καθιστούν αυτή άνευ ετέρου ως αποκλίνουσα από το κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού και συναφώς κατά δέσμια αρμοδιότητα απορριπτέα, παρά την εσφαλμένη αντίθετη κρίση που εισηγήθηκε η Επιτροπή Διαγωνισμού και υιοθέτησε η αποφασίζουσα Οικονομική Επιτροπή, αναδεικνύοντας τον εν λόγω ως προσωρινό ανάδοχο της συμβάσεως. Ισχυρίζεται συγκεκριμένα η προσφεύγουσα: «Κατ' αρχάς η προσφορά του οικονομικού φορέα «...» χρήζει απορρίψεως, καθώς έχει δηλωθεί ανακριβώς στο ΕΕΕΣ: α) ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος στο Εθνικό Σύστημα Προεπιλογής - επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων (καίτοι είναι εγγεγραμμένος μέχρι τη 2η Τάξη μόνο και συνεπώς δεν λαμβάνει ενημερότητα πτυχίου) β) ότι τάχα η εγγραφή του αυτή καλύπτει όλα τα κριτήρια επιλογής (καίτοι ουδόλως καλύπτει όλα τα κριτήρια καταλληλότητας, τεχνικής, οικονομικής επάρκειας και δη και του ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων) γ) συνεπεία της αρχικής μη ορθής απαντήσεως του στο βασικό ερώτημα περί εγγραφής στον επίσημο κατάλογο δεν έχει εμφανιστεί και συνεπώς δεν έχει απαντηθεί το ερώτημα εν σχέσει με τη δέσμευση του οικονομικού φορέα για προσκόμιση βεβαίωσης καταβολής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων (ήτοι δεν έχει αποδείξει προκαταρκτικά την μη ύπαρξη του οικείου λόγου αποκλεισμού του 22.Α.2 και ΕΠΙΠΛΕΟΝ δεν έχει δεσμευθεί έναντι της Αναθέτουσας σχετικώς με την προσκόμιση των εν λόγω βεβαιώσεων) Οι εν λόγω πλημμέλειες τυγχάνουν ουσιώδεις και άγουν στην παραχρήμα απόρριψη της προσφοράς του εν λόγω οικονομικού φορέα παρά την αντίθετη θεώρηση που αδόκητα υιοθέτησε η προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία χρήζει μετά ακυρώσεως παρ' Υμών. [...] προκύπτει ευχερώς ότι η ως άνω καταφατική δήλωση του κ. ... περί εγγραφής του στον επίσημο κατάλογο τυγχάνει ΑΝΑΚΡΙΒΗΣ, αφού όπως αναφέρει ο ίδιος στο ΕΕΕΣ του είναι εγγεγραμμένος στην 1η και 2η τάξη στις επιμέρους κατηγορίες έργων και ως εκ τούτου ΔΕΝ μπορεί να λάβει ενημερότητα πτυχίου, η οποία και μόνο σε συνδυασμό με την εγγραφή στην 3η τάξη και άνω λειτουργεί ως επίσημος κατάλογος ✓ Η εν λόγω δήλωση του οικονομικού φορέα στο πλαίσιο ενός διαγωνισμού δημοσίου έργου τυγχάνει εσφαλμένη και ανακριβής και καθιστά απορριπτέα την προσφορά του και δη κατά δέσμια αρμοδιότητα της Αναθέτουσας Αρχής ✓ Ο ανακριβής χαρακτήρας της

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

δηλώσεως και οι εξ αυτών επερχόμενες έννομες συνέπειες ενισχύεται έτι περαιτέρω από το γεγονός ότι ακολούθως ο οικονομικός φορέας επικαλείται τη -ΜΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΟΥ- στον επίσημο κατάλογο για την κάλυψη όλων των κριτηρίων επιλογής ✓ Μετά ταύτα και υπ' αυτήν την σκοπιά εξεταζόμενο το υποβληθέν ΕΕΕΣ του οικονομικού φορέα περιέχει εσφαλμένες και ανακριβείς δηλώσεις, οι οποίες μάλιστα φέρονται ως βάση/ προκαταρκτική απόδειξη για την εκ μέρους του πλήρωση των κριτηρίων επιλογής ✓ Η εγγραφή του στο ΜΕΕΠ (και όχι σε επίσημο κατάλογο) ΔΕΝ συνεπάγεται την αυτόματη πλήρωση όλων των τιθέμενων κριτηρίων επιλογής (καταλληλότητα, τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, χρηματοοικονομική επάρκεια και δη την μη υπέρβαση ανεκτέλεστου υπολοίπου), όπως εσφαλμένως έχει δηλωθεί (πρβλ. ΔΕΦΑΘ 186/2021, 241/2020) ✓ Τόσο η απάντησή του αυτή περί εγγραφής στον επίσημο κατάλογο όσο και η συνεπεία αυτής εσφαλμένη θεώρηση ότι εξ αυτής καλύπτονται όλα τα κριτήρια επιλογής τυγχάνει ανακριβής και εσφαλμένη και άγει σε απόρριψη της προσφοράς του [...] ΙΙΙ) Εσφαλμένη μη συμπλήρωση αναλυτικού ΕΕΕΣ/ Μη προκαταρκτική απόδειξη των κριτηρίων επιλογής / Παράβαση αρ. 22 και 23 Διακήρυξης και αρ. 79 του ν. 4412/2016 Από την απλή επισκόπηση του φακέλου συμμετοχής του οικονομικού φορέα «...» προκύπτει ότι αυτός έχει επιλέξει να συμπληρώσει μια ακραίως συμπυκνωμένη εκδοχή του ΕΕΕΣ, από την οποία ελλείπει σχεδόν ολοκληρωτικά το «Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής». [...] Λόγω αυτής της επιλογής, οι επιμέρους ενότητες του Μέρους IV (Α. Καταλληλότητα, Β. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, Γ. Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, Δ. Συστήματα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης) έχουν απαλειφθεί πλήρως, με αποτέλεσμα ως προς τα αντικείμενα των ενοτήτων αυτών εν τοις πράγμασι να μην υφίσταται ΟΥΔΕΜΙΑ ΠΡΟΑΠΟΔΕΙΞΗ. Έτι περαιτέρω, με την επιλογή του αυτή ο οικονομικός φορέας «...» παραβιάζει καταφανώς τους όρους της Διακήρυξης, αποκλίνει από την Κατευθυντήρια Οδηγία υπ' αριθμ. 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ αναφορικά με τη συμπλήρωση των ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ, καθιστά την προσφορά του απορριπτέα και την προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής που παρέβλεψε αυτήν την πλημμέλεια ακυρωτέα από την Υμετέρα Αρχή. [...] Επισημαίνεται ότι η χρήση της ως άνω γενικής ένδειξης εκ μέρους της

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

αναθέτουσας αρχής επιτρέπεται μόνο εφόσον η τελευταία έχει δηλώσει ρητά στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα λοιπά έγγραφα της σύμβασης, ότι οι οικονομικοί φορείς συμπληρώνουν μόνο την ενότητα α "Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής". [...] ✓ Η Αναθέτουσα Αρχή ΔΕΝ είχε δηλώσει στη Διακήρυξη ότι οι οικονομικοί φορείς μπορούν να συμπληρώσουν αποκλειστικά την Ενότητα α δίχως να συμπληρώσουν τις Ενότητες Α,Β,Γ, και Δ του Μέρους IV του ΕΕΕΣ. [...] ✓ Περαιτέρω και όσον αφορά ειδικώς στα κριτήρια χρηματοοικονομικής επάρκειας, η Αναθέτουσα Αρχή ΡΗΤΩΣ στη Διακήρυξη (άρ. 23.1, σελ. 37) απαιτούσε τη συμπλήρωση του πεδίου εκείνου της Ενότητας Β του Μέρους IV του ΕΕΕΣ που αφορούσε το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων [...]✓ Περαιτέρω ειδικώς εν σχέσει με την απαίτηση προαπόδειξης του ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων ως στοιχείου της απαιτούμενης οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, λεκτέο ότι η απλή μνεία στο ΕΕΕΣ του κ. ... ότι «το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των εργολαβικών συμβάσεων του δεν υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπτά όρια που ορίζονται στο άρθρο 20 παρ. 4 του ν. 3669/2008 όπως ισχύει» δεν αρκεί, καθώς ρητώς η Διακήρυξη απαιτούσε την αναγραφή του ακριβούς ποσού του ανεκτέλεστου, ο δε οικονομικός φορέας «...» ούτε ανέγραψε αυτό στο ΕΕΕΣ του ούτε υπέβαλε τουλάχιστον κάποια συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση προς διευκρίνιση αυτού (σε αντίθεση με την ημετέρα εταιρεία η οποία έπραξε αμφοτέρωτα προς πλήρη συμμόρφωση με τα απαιτούμενα της Διακήρυξης) [...] Εν προκειμένω και ανεξάρτητα από την όλη μέχρι τούδε ανάπτυξη ιδιαίτερης αναφοράς χρήζει το αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι η προσφορά του κ. ... ουδόλως έπρεπε να γίνει εξ ορισμού αποδεκτή, αλλά αντίθετα έχρηζε προδήλως απορρίψεως ή έστω κλήσεως προς παροχή συναφών διευκρινήσεων ένεκα του ασυνήθιστα χαμηλού ύψους αυτής. Η προσβαλλόμενη πράξη χρήζει επομένως συναφούς ακυρώσεως, [...]».

5. Επειδή, η Διακήρυξη, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣτΕ 352/2016, 53/2011, ΣτΕ 3669/2015, 5022/2012), ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής, αναφορικά με τα τιθέμενα εν προκειμένω ζητήματα: «Η σύμβαση ανατίθεται βάσει του κριτηρίου του άρθρου 14 της

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

παρούσας, σε προσφέροντα ο οποίος δεν αποκλείεται από τη συμμετοχή βάσει της παρ. Α του άρθρου 22 της παρούσας και πληροί τα κριτήρια επιλογής των παρ. Β, Γ, Δ και Ε του άρθρου 22 της παρούσας. Άρθρο 21: Δικαιούμενοι συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης σύμβασης 21.1 Δικαίωμα συμμετοχής έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή ενώσεις αυτών που δραστηριοποιούνται στην κατηγορία ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ για ύψος προϋπολογισμού 1.257.121,04 Ευρώ & ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ για ύψος προϋπολογισμού 232.728,21 Ευρώ [...] Άρθρο 22: Κριτήρια ποιοτικής επιλογής Οι μεμονωμένοι προσφέροντες πρέπει να ικανοποιούν όλα τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής. Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, ισχύουν τα εξής : - αναφορικά με τις απαιτήσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας, αυτές θα πρέπει να ικανοποιούνται από κάθε μέλος της ένωσης - αναφορικά με τις απαιτήσεις του άρθρου 22.Β της παρούσας, κάθε μέλος της ένωσης θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένο στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο σύμφωνα με τα ειδικότερα στο ως άνω άρθρο τουλάχιστον σε μια από τις κατηγορίες που αφορά στο υπό ανάθεση έργο. Περαιτέρω, αθροιστικά πρέπει να καλύπτονται όλες οι κατηγορίες του έργου. 22.Α. Λόγοι αποκλεισμού Κάθε προσφέρων αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (αν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (αν πρόκειται περί ένωσης οικονομικών φορέων) ένας από τους λόγους των παρακάτω περιπτώσεων: [...] 22.Α.2 α) Όταν ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και [...] Κριτήρια επιλογής (22.Β – 22.Δ) 22.Β. Καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, απαιτείται οι οικονομικοί φορείς να είναι εγγεγραμμένοι στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο που τηρείται στο κράτος εγκατάστασής τους. Ειδικά οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) για το χρονικό διάστημα που εξακολουθούν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019 ή στο

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημόσιων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.), από την έναρξη ισχύος του τελευταίου ή στα Μητρώα Περιφερειακών Ενοτήτων, ανά περίπτωση, στην κατηγορία/-ιες έργου του άρθρου 21 της παρούσας. Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016.

22.Γ. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια Όσον αφορά στην οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, απαιτείται οι οικονομικοί φορείς για την κατηγορία ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ για ύψος προϋπολογισμού 1.257.121,04 Ευρώ & ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ για ύψος προϋπολογισμού 232.728,21 Ευρώ να διαθέτουν την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια όπως αυτή ορίζεται από το άρθρο 51 του ΠΔ 71/2019. Επισημαίνεται ότι λόγω των οριζομένων στις μεταβατικές διατάξεις (άρθρο 65 παρ. 6) του Π. Δ 71/2019, στο διαγωνισμό γίνονται δεκτοί και συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς εγγεγραμμένοι στο ΜΕΕΠ εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 100 του Ν.3669/2008, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, στην κατηγορία ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ για ύψος προϋπολογισμού 1.257.121,04 Ευρώ & ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ για ύψος προϋπολογισμού 232.728,21 Ευρώ.

[...] Άρθρο 23: Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής 23.1 Κατά την υποβολή προσφορών οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 79 παρ. 1 του ν. 4412/2016, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθορισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 Β-Ε της παρούσας. [...]

23.2. Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα) Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται: α) κατά την υποβολή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ, β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και γ) κατά την εξέταση της υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ.

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

3 του άρθρου 105 του ν.4412/16, και στο άρθρο 4.2 (ε) της παρούσας. [...]

23.5 Δικαιολογητικά Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας του άρθρου 22.Γ Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται: (α) για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.ΕΠ ή στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.: • είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει, μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 65 του π.δ. 71/2019, και από την πλήρη έναρξη ισχύος του τελευταίου, βεβαίωση εγγραφής στο Τμήμα ΙΙ του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.) • είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ δεν καλύπτονται από την ως άνω βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος ΧΙΙ (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 22.Γ, ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος ΧΙΙ του ν. 4412/2016, ανάλογα με την τιθέμενη στο άρθρο 22.Γ απαίτηση. Ειδικά, για την απόδειξη της απαίτησης της μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων: • με την υποβολή ενημερότητας πτυχίου εν ισχύει, συνοδευόμενης, ανά περίπτωση, από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας) και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο, για τα έργα που είναι υπό εξέλιξη και δεν συμπεριλαμβάνονται στην ενημερότητα πτυχίου ή • με την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του προσωρινού αναδόχου, συνοδευόμενης από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας) και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου, κατά τις κείμενες διατάξεις. [...]

23.9 Επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων οικονομικών φορέων (α) Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους ή

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

διαθέτουν πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, μπορούν να υποβάλλουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης. Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή η πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο. Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο πιστοποιητικό εγγραφής τους. (β) Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι στο Μ.Ε.ΕΠ. στις τάξεις 3η έως και 7η, μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 65 του π.δ. 71/2019, υποβάλλοντας «Ενημερότητα Πτυχίου» εν ισχύ απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών: ... - φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα του άρθρου 23.3.(β) της παρούσας. -τα πιστοποιητικά από το αρμόδιο Πρωτοδικείο και το ΓΕΜΗ του άρθρου 23.3.(γ) της παρούσας υπό την προϋπόθεση όμως ότι καλύπτονται πλήρως (όλες οι προβλεπόμενες περιπτώσεις) από την Ενημερότητα Πτυχίου. -το πιστοποιητικό από το αρμόδιο επιμελητήριο όσον αφορά το λόγο αποκλεισμού του άρθρου 22. Α.4. (θ). -το πιστοποιητικό της αρμόδιας αρχής για την ονομαστικοποίηση των μετοχών του άρθρου 23.3. (στ). -τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης της εργοληπτικής επιχείρησης.»

6. Επειδή, η αρχή της διαφάνειας, προϋποθέτει ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού ή στη Συγγραφή Υποχρεώσεων, κατά τρόπο ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός έλεγχος του εάν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (ΔΕΕ C-496/1999, CAS Succhi di Frutta SpA, σκέψη 111 κ.λπ.). Εξάλλου, με βάση την αρχή της τυπικότητας των δημόσιων διαγωνισμών, μόνο όταν έχει τεθεί όρος στη Διακήρυξη επί ποινή αποκλεισμού - είτε ουσιαστικός, είτε τυπικός - κάθε διαγωνιζόμενος έχει δικαίωμα να επικαλεσθεί παράβασή του και να επιδιώξει τον αποκλεισμό των άλλων διαγωνιζόμενων, προς διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ανταγωνισμού και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων (ΣτΕ 194/2011).

7. Επειδή, από την επισκόπηση των στοιχείων της υπόθεσης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ και δη της προσφοράς του παρεμβαίνοντος (με αρ. 248140) προκύπτουν τα εξής: Από την επισκόπηση ειδικότερα του υποβληθέντος ΕΕΕΣ του, εμφανίζεται ότι κατά τη συμπλήρωση του Μέρους ΙΙ αυτού και, συγκεκριμένα, στην παράγραφο Α: «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα», στο ερώτημα: «Κατά περίπτωση, ο οικονομικός «φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής;]», δίδει καταφατική απάντηση, «ΝΑΙ» και στο επόμενο πεδίο «Αναφέρετε την ονομασία του καταλόγου ή του πιστοποιητικού και τον σχετικό αριθμό εγγραφής ή πιστοποίησης, κατά περίπτωση:» δηλώνει «Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΕΓΕΓΡΑΜΜΕΝΗ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΜΕΕΠ (με αριθμό μητρώου ... και με αριθμό πρωτ. ...& ημερ. λήξης ισχύος βεβαίωσης 28/1/2022 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 74 ΤΟΥ Ν. 4821/2021 ΔΙΝΕΤΑΙ ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ ΕΩΣ ΤΗΝ 31-12-2022». Η καταφατική απάντηση στο ανωτέρω ερώτημα είχε ως αποτέλεσμα να μην ενεργοποιηθεί και, κατά συνεκδοχήν, να μην συμπληρωθεί από τον παρεμβαίνοντα το επόμενο πεδίο ερωτήσεων, και συγκεκριμένα «Ο οικονομικός φορέας είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να την πάρει απευθείας, μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

διατίθεται αυτή δωρεάν;». Ενόψει των ανωτέρω απαντήσεων/δηλώσεων στο υποβληθέν από τον ώδε παρεμβαίνοντα ΕΕΕΣ, βασίμως ισχυρίζεται εν προκειμένω η προσφεύγουσα ότι, καταρχήν, η ως άνω καταφατική δήλωσή του περί εγγραφής του στον επίσημο κατάλογο είναι ανακριβής και εσφαλμένη, αφού όπως αναφέρει και ο ίδιος στο ΕΕΕΣ του, είναι εγγεγραμμένος στην 1η και 2η τάξη στις επιμέρους κατηγορίες έργων και ως εκ τούτου δεν μπορεί να λάβει ενημερότητα πτυχίου, η οποία και μόνο, ωστόσο, σε συνδυασμό με την εγγραφή στην 3η τάξη και άνω λειτουργεί ως επίσημος κατάλογος. Κατά δεύτερον, ως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η εγγραφή του στο ΜΕΕΠ (και όχι σε επίσημο κατάλογο) δεν συνεπάγεται την αυτόματη πλήρωση όλων των τιθέμενων κριτηρίων επιλογής (καταλληλότητα, τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, χρηματοοικονομική επάρκεια και δη την μη υπέρβαση ανεκτέλεστου υπολοίπου), όπως εσφαλμένως έχει δηλωθεί, στο ΕΕΕΣ του παρεμβαίνοντος (πρβλ. ΔΕΦΑΘ 186/2021, 241/2020). Συνακολούθως, βάσιμοι είναι και οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ότι η εν λόγω πλημμέλεια της προσφοράς άγει υποχρεωτικώς σε απόρριψη της προσφοράς του οικονομικού φορέα και δεν επιδέχεται ιάσεως ή διευκρινίσεως κατ' άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 ακόμη και υπό το νέο καθεστώς μετά το ν. 4782/2021, καθώς δεν πρόκειται για ασάφεια ή σύγχυση που η επίλυσή της καλύπτεται ευχερώς από το ίδιο το έγγραφο ή με κάποια τυπική διευκρίνιση επ' αυτού αλλά, αντιθέτως, τυχόν κλήση κατ' άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 θα ισοδυναμούσε με υποβολή άλλου ΕΕΕΣ, με διαφορετικές απαντήσεις, κατά παράβαση επομένως του γράμματος και του πνεύματος της ως άνω διάταξης και της αντίστοιχης διάταξης της ενωσιακής νομοθεσίας (βλ. ΑΕΠΠ 1519/2021 σκ. 25 και ΑΕΠΠ 953, 954/2022 σκ. 49). Συναφώς, εφόσον, αφενός, ο παρεμβαίνων δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, η οποία, σύμφωνα με το άρθρο πρώτο της υπ' αρ. Δ15/οικ/15658 (ΦΕΚ Β' 2300/16.09.2013) ΥΑ «Τροποποίηση της με αριθ. Δ15/οικ/2498/28.07.2005 (Β' 1105) Υπουργικής Απόφασης με θέμα «Έκδοση Ενημερότητας Πτυχίου και Βεβαιώσεων ανεκτέλεστου υπολοίπου συμβάσεων δημοσίων έργων, υποβολή Εκθέσεων δραστηριότητας ανωνύμων εταιρειών και Πιστοποιητικών εκτέλεσης έργων», χορηγείται σε κάθε εργοληπτική επιχείρηση που είναι εγγεγραμμένη στις τάξεις 3η έως και 7η του ΜΕΕΠ, αφετέρου, εφόσον ο εθνικός «επίσημος κατάλογος» συνίσταται στον

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

συνδυασμό της βεβαίωσης εγγραφής στο ΜΕΕΠ και της ενημερότητας πτυχίου, κατά τα ως άνω, ο παρεμβαίνων πρέπει να γίνει δεκτό ότι πλημμελώς απάντησε «ΝΑΙ» στο σχετικό ερώτημα. Άλλοις λόγοις, βασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι εφόσον ο παρεμβαίνων δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου (ως εγγεγραμμένος στην 2η τάξη), η οποία σωρευτικά με την βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ, συνιστούν τον μοναδικό τρόπο «εγγραφής» στον εθνικό «επίσημο κατάλογο», εσφαλμένως απάντησε καταφατικά στο οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ του, τούτο δε επάγεται έννομες συνέπειες ως προς την δέουσα προαπόδειξη της μη συνδρομής του λόγου αποκλεισμού που σχετίζεται με την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

8. Επειδή, η θέσπιση και η υποχρεωτική χρήση του ΕΕΕΣ στους δημόσιους διαγωνισμούς, εξυπηρετεί, μεταξύ άλλων, το σκοπό παράκαμψης κατά το στάδιο υποβολής και αξιολόγησης του συνόλου των προσφορών, της ανάγκης προσκόμισης από τους οικονομικούς φορείς σημαντικού αριθμού πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων που σχετίζονται με τα κριτήρια αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής, προκειμένου να αποφευχθεί διοικητικός φόρτος τόσο για τις αναθέτουσες αρχές όσο και για τους οικονομικούς φορείς, ιδία τις ΜΜΕ. Κατά τα προσφάτως δε νομολογιακώς κριθέντα, η εν λόγω δήλωση στο ΕΕΕΣ, σε συνδυασμό με την φύση του ΕΕΕΣ και τις σαφείς οδηγίες που παρέχονται στους συμμετέχοντες κατά την σύνταξη της προσφοράς ως προς τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία αυτού, δεν δικαιολογούν την απόδοση της επίμαχης δήλωσης σε παραδρομή, δυνάμενη να διευκρινισθεί με την διαδικασία του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 45/2020, 42/2020, 239/2020,135/2018). Ειδικότερα με το Μέρος ΙΙ.Α. του Ε.Ε.Ε.Σ. ζητείται από τον οικονομικό φορέα να παραθέσει τις πληροφορίες που κρίνονται απαραίτητες για την αξιολόγηση της συμμετοχής του στο διαγωνισμό σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων του για την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων. Στα πλαίσια αυτά, κάθε οικονομικός φορέας, με τα δικαιολογητικά συμμετοχής του έπρεπε να υποβάλει ΕΕΕΣ, στο οποίο, μεταξύ άλλων, όφειλε να δηλώσει ότι δεν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και, επιπλέον, ότι θα

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν, σύμφωνα με τους σχετικούς όρους της υπόψη διακήρυξης, ως παρατίθενται στη σκέψη 5 της παρούσας. Επομένως, με την υποβολή της προσφοράς δεν ήταν απαιτούμενο να υποβληθούν και τα σχετικά πιστοποιητικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, εντούτοις κάθε διαγωνιζόμενος ήταν υποχρεωμένος να συμπληρώσει στο οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ ότι, δεδομένου ότι δεν συντρέχει ο οικείος λόγος αποκλεισμού στο πρόσωπό του, θα είναι σε θέση να προσκομίσει τα σχετικά πιστοποιητικά κατά τους όρους της διακήρυξης, σε αντίθετη, δε, περίπτωση, ο υποψήφιος θα είχε παραλείψει να δηλώσει επί ποινή απόρριψης στοιχεία της προσφοράς του, όπερ συντρέχει στην προκείμενη εξεταζόμενη περίπτωση. Και τούτο διότι όλος ο μηχανισμός υποβολής και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, δηλαδή της διαφανούς και αυστηρής διαδικασίας του διαγωνισμού, κατά την οποία η νομιμότητα συμμετοχής προϋποθέτει την εκπλήρωση τυπικών προϋποθέσεων, μεταξύ των οποίων και η ορθή συμπλήρωση και υποβολή του Ε.Ε.Ε.Σ., δεδομένου, άλλωστε, ότι οι όροι αυτοί αποτελούν έκφανση της αρχής της τυπικότητας, η οποία διέπει τη συμπλήρωση των εντύπων και τον τρόπο σύνταξης γενικά των προσφορών στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης των δημόσιων συμβάσεων και αποσκοπούν στην ύπαρξη διαφάνειας και την ευχερή εξέταση, σύγκριση και αξιολόγηση των προσφορών, προκειμένου η Επιτροπή Διαγωνισμού, αφού συνεκτιμήσει τα ως άνω στοιχεία, να αποφασίσει εάν τίθεται ζήτημα αξιοπιστίας και να προβεί στον αποκλεισμό της ή όχι από το επόμενο στάδιο του διαγωνισμού. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η καταφατική απάντηση του παρεμβαίνοντος στην ερώτηση του ΕΕΕΣ: «Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής;]» με επίκληση εν προκειμένω της εγγραφής του φορέα στο ΜΕΕΠ, που συνεπάγεται την μη εμφάνιση του ερωτήματος περί δέσμευσης του φορέα αυτού για προσκόμιση των σχετικών πιστοποιητικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, καθιστά το

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

ΕΕΕΣ του μη σύμφωνο με τους όρους της οικείας διακήρυξης, η δε μη ρητή ανάληψη της δέσμευσής του να προσκομίσει τα ανωτέρω πιστοποιητικά συνιστά παράλειψη δήλωσης, επί ποινή απόρριψης, στοιχείων της προσφοράς του, που καθιστά συνεκδοχικά την τελευταία απορριπτέα. Και τούτο διότι η πιο πάνω παράλειψη στο υποβληθέν ΕΕΕΣ δεν θα μπορούσε να αναπληρωθεί με άλλον τρόπο, παρά με την αντικατάσταση του ΕΕΕΣ με νέο προς άρση της παράλειψης, όσον αφορά τα επίμαχα πεδία, ώστε να περιέχει τις παραληφθείσες δηλώσεις ενώ, κατά τα ρητώς προβλεπόμενα στο άρθρο 102 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση εγγράφων δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση εγγράφων, που δεν έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης (πρβλ. ΣΤΕ Ε.Α. 45/2020), ιδίως μάλιστα του ουσιώδους δικαιολογητικού συμμετοχής στο διαγωνισμό, όπως το ΕΕΕΣ (βλ. ΔεφΑθ 4/2021). Τούτων δοθέντων, προκύπτει ότι ο ώδε παρεμβαίνων δεν προαπέδειξε κατά τους όρους της διακήρυξης ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού περί αθέτησης των φορολογικών και κοινωνικοασφαλιστικών υποχρεώσεών του, σε κάθε περίπτωση προσκόμισε ΕΕΕΣ μη νόμιμα συμπληρωμένο και με ελλιπές περιεχόμενο. Εξάλλου, η αρνητική απάντηση του ώδε παρεμβαίνοντος στο Μέρος ΙΙ, πεδίο Β, όπου τίθενται τα εξής δύο ερωτήματα: «Ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων, τόσο στη χώρα που είναι εγκατεστημένος, όσο και στο Κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης;» και: «Ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τόσο στη χώρα που είναι εγκατεστημένος, όσο και στο Κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης», όπου απάντησε, ρητώς, «ΟΧΙ», δεν έχει ως συνέπεια να θεωρείται ότι δεν υφίσταται παραβίαση διά της μη ορθής συμπλήρωσης του επίμαχου ειδικού πεδίου του Ε.Ε.Ε.Σ. ή ότι αυτός απαλλάσσεται από την υποχρέωση να παράσχει και να δηλώσει όλες τις πληροφορίες που ζητούνται από το Ε.Ε.Ε.Σ., οι οποίες, όπως προκύπτει από τη διατύπωση των οικείων ερωτημάτων, ούτε περιορίζονται ούτε εξαντλούνται στο εάν ο οικονομικός φορέας είναι ασφαλιστικά ενήμερος ή όχι, ενόψει του ότι, κατά τα προεκτεθέντα, το Ε.Ε.Ε.Σ. διέθετε το προαναφερόμενο ειδικό

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

πεδίο [«Ο οικονομικός φορέας είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να την πάρει απευθείας, μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος διατίθεται αυτή δωρεάν;»], το οποίο όφειλε να συμπληρώσει ο ανωτέρω -απαντώντας στα προηγούμενα ερωτήματα κατά τρόπο ώστε να ενεργοποιηθεί το πεδίο αυτό. Εξάλλου ανεξαρτήτως αν πρόκειται για εκ παραδρομής σφάλμα, επισημαίνεται ότι στο ερώτημα αυτό θα πρέπει να δίδεται αρνητική απάντηση, εφόσον, ως προελέχθη, δεν τηρείται επίσημος κατάλογος εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, καθόσον διαφορετικά αποκρύπτεται η επόμενη παράγραφος ε', η οποία χρήζει συμπλήρωσεως, γεγονός το οποίο ο παρεμβαίνων, υπό το πρίσμα του κανονικά επιμελούς υποψηφίου, όφειλε να γνωρίζει. Επομένως και δοθέντος ότι ο παρεμβαίνων, κατά τα ως άνω, συμπλήρωσε εσφαλμένως το ΕΕΕΣ, προβαίνοντας λόγω των ανακριβών δηλώσεων του, σε παραβίαση του οικείου κανονιστικού πλαισίου, έπρεπε, κατά δεσμία αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής, να απορριφθεί η προσφορά του κατ' εφαρμογή των σχετικών άρθρων της διακήρυξης (βλ. ΔεφΘεσσαλονίκης 48/2021), δεν μπορούσε δε να τύχει εφαρμογής η παρεχόμενη με το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 δυνατότητα συμπλήρωσης ή διευκρίνισης υποβληθέντων εγγράφων, καθ' όσον τούτο θα είχε ως συνέπεια τη μεταγενέστερη αντικατάσταση του περιεχομένου ουσιώδους εγγράφου της διακήρυξης (Ε.Ε.Ε.Σ.), ενόψει, μάλιστα και του ότι, ο παρεμβαίνων είχε τη δυνατότητα να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες και διευκρινίσεις σχετικά με τη συμπλήρωση του Ε.Ε.Ε.Σ. (πρβλ. ΕΑ ΣΕ 117/2019)...»

9. Επειδή, σε συνέχεια της προηγούμενης σκέψης και για τους λόγους που αναλυτικά παρατίθενται σε αυτή, βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι, η απλή αναφορά στο Μέρος II - Α του ΕΕΕΣ από τον παρεμβαίνοντα του αριθμού μητρώου και της βεβαίωσης εγγραφής του στο ΜΕΕΠ δεν δύναται να εκληφθεί ως η προσήκουσα προαπόδειξη όλων των κριτηρίων επιλογής. Περαιτέρω και ειδικότερα όσον αφορά την απαίτηση προαπόδειξης του ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων ως στοιχείου της απαιτούμενης οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, οι ισχυρισμοί

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

της προσφεύγουσας, ότι δηλαδή η απλή μνεία στο ΕΕΕΣ του παρεμβαίνοντος ότι «το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των εργολαβικών συμβάσεων του δεν υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπτά όρια που ορίζονται στο άρθρο 20 παρ. 4 του ν. 3669/2008 όπως ισχύει» δεν αρκεί, καθώς, ρητώς, η οικεία διακήρυξη απαιτεί την αναγραφή του ακριβούς ποσού του ανεκτέλεστου, πρέπει να γίνουν δεκτοί ως βάσιμοι. Και τούτο διότι η ως άνω έλλειψη στη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ του παρεμβαίνοντος δεν μπορεί να αναπληρωθεί αφενός μεν ούτε από τη δήλωση περί ακρίβειας και ορθότητας των επικαλούμενων στοιχείων που περιλαμβάνεται στο Μέρος V του υποβληθέντος ΕΕΕΣ, ούτε από τη γενική δήλωση του Μέρους II περίπτωση δ ότι η εγγραφή στους καταλόγους καλύπτει τα κριτήρια επιλογής, που εν προκειμένω μάλιστα κατά τα ως άνω κριθέντα, είναι εσφαλμένη. Και τούτο διότι στην υπόψη διακήρυξη ορίζεται ρητώς ότι απαιτείται η προαπόδειξη της πλήρωσης του κριτηρίου που αναφέρεται στη μη υπέρβαση των ανωτάτων επιτρεπόμενων ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων με τη ρητή δήλωση του υποψηφίου στο ΕΕΕΣ (βλ. ad hoc ΔΕφ Κομ. 49/2018). Σημειώνεται δε ότι ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής στην έκθεση των απόψεων της ότι «Η Ε.Δ. έκρινε ότι ο εν λόγω οικ. φορέας απέδειξε σε προκαταρκτικό στάδιο ότι πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό και ότι δεν πρέπει να απορριφθεί η προσφορά του. Σε κάθε περίπτωση η προσκόμιση της υπεύθυνης δήλωσης περί ανεκτέλεστου, εξετάζεται εκτενώς από την Επιτροπή Διαγωνισμού στο επόμενο στάδιο του διαγωνισμού, που αφορά την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου, τόσο κατά το χρόνο υποβολής προσφορών, όσο και κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Με το σκεπτικό της προσφυγής όλοι οι οικονομικοί φορείς που υποβάλλουν προσφορά, πρέπει εκ των προτέρων να υποβάλλουν δικαιολογητικά που ζητούνται σε μεταγενέστερη φάση του διαγωνισμού, μόνο από τον προσωρινό ανάδοχο.» είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι και ερειδόμενοι σε εσφαλμένη αφετηρία. Και τούτο διότι η εν λόγω δήλωση περί ανεκτέλεστου προβλέπεται στο κανονιστικό πλαίσιο της διακήρυξης, όφειλε συνεπώς ο παρεμβαίνων και κατά τα ανωτέρω ορισθέντα, στο ΕΕΕΣ του, να προβεί σε ακριβή αναφορά του ποσού (ανεκτέλεστου υπολοίπου). Επομένως, εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι η αναθέτουσα αρχή έπρεπε, κατά δέσμια αρμοδιότητα αυτής, να αποκλείσει την προσφορά του

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

παρεμβαίνοντας λόγω παράλειψης προαπόδειξης δια του υποβληθέντος ΕΕΕΣ (και) της πλήρωσης του κριτηρίου του όρου 22.Γ της οικείας διακήρυξης περί μη υπέρβασης των ανωτάτων επιτρεπόμενων ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, κατά παράβαση των προβλεπόμενων στον όρο 23.5 της διακήρυξης.

10. Επειδή, περαιτέρω, η εξέταση των λοιπών ισχυρισμών της προσφυγής, αναφορικά με την προσφορά του έτερου συμμετέχοντος, παρέλκει ως αλυσιτελής, δοθέντος ότι οι ανωτέρω διαπιστωθείσες πλημμέλειες της προσφοράς του παρέχουν αυτοτελές νόμιμο έρεισμα για την απόρριψη αυτής, τον αποκλεισμό του από την διαδικασία και την αποδοχή του σχετικού αιτήματος της προδικαστικής προσφυγής (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, 227, 83/2013, 344/2017, 102/2015, 82/2014, ΔΕφΑθ 514/2014 (ΑΝΑΣΤ), 239/2019, 841/2012 (ΑΣΦ), ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α.).

11. Επειδή, κατ' ακολουθίαν και σύμφωνα με τα όσα κρίθηκαν ανωτέρω, η προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, η παρέμβαση να απορριφθεί, το δε παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να επιστραφεί (άρθρο 363 Ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την Προσφυγή.

Απορρίπτει την Παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλομένη, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου στη προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη, στις 8 Αυγούστου 2022 και εκδόθηκε στον ίδιο τόπο στις 22 Αυγούστου 2022.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Αριθμός απόφασης: 1233 / 2022

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΑΝΑΒΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ